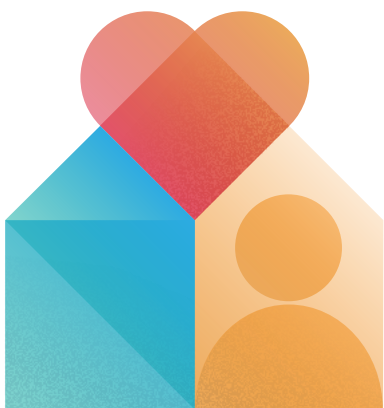

Manifest

Een (t)huis voor senioren in Brabant!

BRABANTS NETWERK WONEN-ZORG-WELZIJN

Actieagenda voor innovatieve samenwerking en aanvullende versnellingsacties op de opgaven 'wonen-zorg-welzijn voor senioren'.

Samenvatting

- Brabantse gemeenten hebben een regierol om actief en concreet in te spelen op de dubbele vergrijzing tot 2040, samen met ketenpartners, met goede prestatieafspraken.
- Urgentie van de opgave ‘wonen-zorg-welzijn voor senioren’ moet zichtbaar zijn in het bestuursakkoord van gemeenten en in het referentiekader voor door gemeenteraden te nemen afwegingen, en moet terugkomen in de programmering ten behoeve van de uiteindelijke uitvoering en realisatie.
- Het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn is een brede en sterke afspiegeling van de maatschappij die met een actieagenda ondersteuning en meerwaarde biedt aan lokale en regionale ontwikkelingen.
- Brabantse gemeenten werken met concrete actie- en uitvoeringsprogramma's volop aan de opgave ‘wonen-zorg-welzijn voor senioren’, omdat nietsdoen geen optie is.
- Sluit aan bij, of maak gebruik van het netwerk en bouw mee aan een actiegerichte agenda.

De opgave ‘wonen-zorg-welzijn voor senioren’ is door een groot aantal Brabantse gemeenten actief opgepakt. Zowel lokaal als in (sub) regionaal verband. Mede dankzij de Taskforce Wonen en Zorg en haar Brabantse ambassadeurs. Partijen zijn het erover eens dat nietsdoen geen optie is. Want de vergrijzingsgolf neemt verder toe. Dit moet zich nog vertalen in woonzorganalyses en woonzorgvisies, maar ook in hieraan gerelateerde woonvisies, zorg-, welzijns-, gebieds- en leefbaarheidsvisies en het gemeentelijk grondbeleid. En het moet ook een plaats krijgen in de woningbouwprogrammering. Daarbij moet de vertaling worden gemaakt naar concrete actie- en uitvoeringsprogramma's. Uit alle analyses, ook voor Brabant, komt overigens naar voren dat het in die woonzorgvisies nog ernstig ontbreekt aan de noodzakelijke samenwerking en uitvoeringsafspraken tussen gemeenten en zorgorganisaties. Die samenwerking en afspraken zijn essentieel om tot uiteindelijke realisatie te komen.

Regierol

Tot 2040 neemt de dubbele vergrijzing sterk toe. Brabantse gemeenten zien de noodzaak om met hun partners hierop actief en concreet in te spelen. Door goede prestatieafspraken op de opgave wonen-zorg-welzijn met elkaar te maken. Gemeenten moeten hierin de regierol oppakken. Daarbij weten zij zich gesteund door vele ketenpartners. Maar ook door (aankomende) senioren en seniorenorganisaties in de gemeenten zelf. Die willen en moeten zich actiever gaan mengen in dit vraagstuk. In de gemeentelijke en regionale politiek. Alleen zo kan dit complexe en veelomvattende vraagstuk worden aangepakt.

Netwerk

De provincie is eind 2021 samen met KBO-Brabant gestart met de opbouw van een Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn. Daartoe werd opgeroepen in het manifest ‘Samen Doen Samen Oplossen’ en ook in moties vanuit Provinciale Staten. Dit ligt in het verlengde van de provinciale rol ten aanzien van wonen en volkshuisvesting. Het netwerk bestaat uit een grote diversiteit aan partners (zie hieronder). Een netwerk met een actieagenda ter ondersteuning en van meerwaarde voor wat er lokaal en regionaal op deze opgave wordt ondernomen.

Bestuursakkoord, referentiekader en programmatische uitwerking

De partners van het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn roepen uw raad op om erop toe te zien en ervoor te zorgen dat de urgentie van de opgave wonen-zorg-welzijn voor senioren goed opgenomen en geborgd wordt in het nieuwe bestuursakkoord voor uw gemeente, en in het referentiekader voor de door uw raad te nemen afwegingen. Waarbij langer thuis wonen en zelfredzaamheid uitgangspunt zijn. Ook om de zorg betaalbaar te houden. En omdat groei van het zorgpersoneel niet realistisch is. Vertaald in concrete kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen en ambities. Waardoor ruimte komt voor de benodigde vernieuwende - geclusterde en collectieve - woonvormen voor ouderen. In relatie tot zorg en welzijn, en de fysieke en sociale leefomgeving. Passend bij de snel, ook in diversiteit, toenemende vraag van (aankomende) senioren. Een verrijking van het nieuwe en bestaande woningaanbod in uw gemeente. Waarmee u tevens ruimte en beweging creëert voor andere groepen op de vastzittende woningmarkt.

Een verhuizing van een senior brengt immers al snel vijf verhuisbewegingen op gang, tot en met uiteindelijk ook jonge gezinnen en starters. Opdat u samen met uw partners, de lokale en regionale netwerken, uw (aankomende) senioren en haar organisaties en het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn proactief en innovatief aan de slag kan met deze opgave. In lijn met de gegeven urgentie voorziene sterkere landelijke en provinciale rol in het kader van de Nationale Woon- en Bouwagenda, programma Wonen en ouderen, voorzien eerste helft juni 2022. Deeloplossingen in een programmatische aanpak van deze opgave zijn andere woonvormen, versterking van de informele netwerkstructuur, wijk- en dorpsaccommodaties voor zorg en welzijn, inzet van ondersteunende technologie en oplossing van mobiliteitsvraagstukken. Opdat het voor de senioren in uw gemeente nu en in 2040 goed wonen is, in een goede balans en samenhang tussen wonen, zorg en welzijn.

Welkom

Wij nodigen u uit om als gemeente, vanuit zowel het woon- als sociaal domein, ambtelijk en bestuurlijk aan te sluiten en in ieder geval aan te haken bij het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn. En mee te bouwen aan een actiegericht agenda. Die eraan bijdraagt dat de vele energie die al op het thema zit daadwerkelijk tot resultaat komt. En ervoor zorgt dat er van deze succeservaringen een olievlekwerking uit kan gaan. Wij gaan hierover graag met u in gesprek en bespreken met u de kansen en mogelijkheden. U kunt hiervoor en voor nadere informatie over het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn contact opnemen met de ambtelijk trekker van het netwerk, Jan-Willem van Herpen (jvherpen@brabant.nl/06-18303374).

Kernboodschap:

De dubbele vergrijzing tot 2040 vraagt om krachtenbundeling bij de opgave 'wonen-zorg-welzijn voor senioren'. Gemeenten hebben hierin een regierol en weten zich hierbij gesteund door haar ketenpartners, (aankomende) senioren en seniorenorganisaties. Het Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn - een brede en sterke afspiegeling van de maatschappij - roept gemeenten op in de bestuursakkoorden en in de referentiekaders van de raad de urgentie van de opgave goed op te nemen en te borgen. Vertaald in concrete kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen en ambities en een programmatische uitwerking. Zo wordt het woningaanbod voor senioren verrijkt, én ontstaat ruimte en beweging voor andere groepen op de vastzittende woningmarkt. Opdat het voor senioren nu en in 2040 goed wonen is, in een goede balans en samenhang tussen wonen, zorg en welzijn.

Netwerkparkers

- **ABN-AMRO**, Claire van Staaij, Sector Banker Vastgoed - Remko Verhappen, Relatiemanager Real Estate Zuid Nederland
- **AIG Care & Living**, Jan Stating, projectmanager
- **Bouwinvest**, Boy Wesel, Manager Strategic Partnerships
- **BPD Bouwfonds Gebiedsontwikkeling**, Erik Leijten, directeur regio Zuid - Mireille Knappe, gebiedsontwikkelaar regio Zuid
- **BrabantWonen / Taskforce Wonen en Zorg**, Harrie Windmüller, bestuurder, ambassadeur
- **BrabantZorg / Taskforce Wonen en Zorg**, Miriam Haagh-Reijne, voorzitter Raad van Bestuur, ambassadeur
- **Casade**, Roel van Gurp, directeur-bestuurder
- **Coöperatie Slimmer Leven**, Marcel de Pender, directeur
- **Gemeente Best / Taskforce Wonen en Zorg**, Ria van der Hamsvoord-Huijbers, wethouder, ambassadeur
- **Gemeente Breda / Taskforce Wonen en Zorg**, Henk Boelens, Programmamanager wonen en zorg, ambassadeur
- **Het PON & Telos, Jolanda Luijten**, adviseur-onderzoeker - Madelon van Duren, adviseur-onderzoeker
- **LVGO Gemeenschappelijk wonen 50-plus**, Gabriëlle Verbeek, voorzitter - Jaap Wiegers, secretaris bestuurszaken
- **KBO-Brabant**, Leo Bisschops, voorzitter - Els van Daal, projectcoördinator
- **Koepel Zorgcoöperaties Zuid-Nederland**, Saskia van Eenbergen, secretaris - Don van Sambeek, bestuurslid
- **Precies!**, Colette de Vries, programmadirecteur
- **Nederland Zorgt Voor Elkaar**, Evert van Schoonhoven
- **PCOB Brabant**, Ruud Heinen, voorzitter - Cees Sprong
- **Provincie Noord-Brabant**, Erik Ronnes, Gedeputeerde Ruimte en Wonen, bestuurlijk trekker Brabants Netwerk Wonen-Zorg-Welzijn
- **PVGE**, Mari Vervaart, bestuurslid - Bert van Drunen, belangenbehartiger
- **Samenbouwen.in**, Adri Geerts, voorzitter - Frans Stienen, bestuurslid
- **Stichting Zet Brabant**, André Megens, directeur
- **Syntrus Achmea**, Boris van der Gijp, Directeur Vastgoed - Daan Tettero, Fundmanager Healthcare
- **Taskforce Wonen en Zorg**, Edwin Prins, adviseur ambassadeurs
- **Van Aarle de Laat**, Harald Evers, senior adviseur - Edwin van der Wulp, senior adviseur
- **Vastgoedregisseur**, Paul Verhoeven, projectregisseur - Aad van Leeuwen, projectregisseur
- **Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant**, Willy Donkers, Vicevoorzitter
- **VGZ Zorgkantoor Midden- en Noordoost-Brabant / Coöperatie VGZ U.A.**, Angeline van Doveren-Kersten, Regiomanager Zorg - Marc Hoevenaars, Inkoper Verpleging & Verzorging
- **Zorgbelang Brabant | Zeeland**, Jiska van den Hoek, directeur-bestuurder

BRABANTS NETWERK WONEN-ZORG-WELZIJN

